

kyknum og øðrum djórum í føroysku náttúruni.

Sjálvur hevur Arne Nørrevang havt áhuga fyri føroyskum fuglalívi síðani hann var smádrongur. Longu 16 ár skrivaði hann eina bók um »Færøerne Fugle« og síðani hevur hann vitjað her javnan fyri at halda fram við sinum kanningararbeiði. Í dag arbeiðir hann sum lektor á universitetinum í Keypmannahavn.

Arne Nørrevang sigur víðari, at tá eitt orkuráð varð sett í Føroyum átti tað sjálvsagt at verið sett eitt náttúruráð eisini, har kannað kundi verið, hvørjar avleiðingar tær ymsu útbýggingarnar av orkuni hava.

— Djóralívið í einum litlum samfelag kann vera sera víðbreið, og vit vita frá kanningum, at tað eru nógv færri djórasløg í einum litlum samfelag enn einum størri. Júst tí haldi eg, at ein eigur at vera varðin, ikki at fremja stórar útbýggingar, sum skaða náttúruna. Sjálvur sendi Arne Nørrevang fyri fimm árum síðani eitt uppskot til landsstýrið um at gera Fjallavatn og Eiðisvatn til náttúruráð. Hann hoyrði tó ongantið nakað aftur til tað.

Arne Nørrevang visir á, at føroyska náttúrufrøðingarlógin ongantið er endurskoðað, hóast hon er rættliga gomul. Henda lóg

eigur at verða endurskoðað. Í Danmark er lógin endurskoðað tvær ferðir seinastu árin. Eg haldi, at tað er av týðningi, sigur hann víðari, at ein veit, hvørji oki eiga at friðast, áðrenn tað er ov seint.

Her visa kanningar í Danmark, at har nógvur fuglur er, har er eisini nógv annað djóra- og plantuliv. Við at finna tey pláss, har fuglur heldur til í størsta mun, eru teir so eisini førir fyri at siga, hvørji pláss skulu friðast — fyri á henda hátt at varðveita tey.

— Heldur tú, at teknologisk útviklingurin í Føroyum hevur oyðilagt víðurskifti í okkara náttúru?

— Eg haldi, at teknologisk útviklingurin í Føroyum er gingin nógv skjótari fyri seg enn í teimum næstu grannalöndunum. Føroyingar eru komnir rættliga skjótt frá einum bónda- og fiskimannasamfelag til eitt nýttimans idnaðarsamfelag. Útviklingurin hevur verið so skjótur, at man

hevur ikki dugað ella kunnað fylgt við, soleiðis at tað eru bygdir upp verjugarðar móti oyðing av náttúru ríkidømi, sum kunnu fara fyri skeyti orsakað av teknologiska útviklinginum annars. Her nevni Arne Nørrevang m.a. náttúru fríðingalógirnar, sum áttu at verið endurskoðaðar fyri langari tíð síðani.

Nógvir møguleikar

— Men skal SEV ikki sleppa at byggja vatnorkuna út?

— Sjálvandi skal SEV sleppa at byggja út. Tað er stórir tørvur á elorku, og tí byggir SEV út motorverkini. Tað er í lagi. Tað verður so tosað um kolakraftverk. Tað haldi eg er ein loysn eisini, m.a. tí er kol í Føroyum. Síðani eru tað tær alternativu orkukeldurnar. Har siggja vit, at ein stórir útviklingur er í gongd aðrastaðni, og hesin fer at geva úrslit skjótt. Tað kann ikki vera rætt, at føroyingar skulu fara undir eina stóra vatnorkuútbýgging, nú tær alternativu orkukeldurnar liggja so stutt framman fyri okkum. Eg seti eisini eitt stórt spurnartekin við tað, sum føroyingar fara at fáa burtúr eini vatnorkuútbýgging í framtíðini bæði hvat víðvikur trygd og vinningi annars.

— Men fer ein tilik útbýgging ikki at gera okkum minni heftar at innfluttu oljuni?

— Tað er eitt falskt argument at brúka at siga, at føroyingar kunnu gerast óheftir av oljuni uttanfrá. Tað, sum krepputiðir við dýrari og litlari olju veruliga koma at raka, eru flutningstólini t.v.s. skipini og bilarnar osfr. Har hjálpir ein vatnorkuútbýgging so einki.

Útsetið avgerðina

Arne Nørrevang sigur at enda, at tað er rætt at útseta avgerðina um vatnorkuútbýggingina. Kanningar mugu gerast fyri at vita, hvat henda útbýgging kann forkoma.

— Eg haldi, at teknologisk útviklingurin hevur verið so skjótur, at sálin líkasum hevur ikki havt tíð at fylgja við. Vit grøpa burtur av náttúruni uttan at geva okkum fær um hetta. Fara vit nú at hugsa meira um hesi víðurskifti: hvat tað er fyri ein náttúra vit hava og hvussu hon helst kann varðveitast, tá haldi eg, at fólk fara at fáa eina aðra uppfatan av eini vatnorkuútbýgging.

— Náttúran kann ikki mætast í tølum, men um útbýggingin av vatnorkuni fer at geva so litið, sum mangt bendir á, so haldi eg, at vit hava roknað náttúruna sum litið verða.

Foto:
Kalmar
og Allan

Kórsangarar úr øllum landinum mætast í Havn

Í gjárkvøldið byrjaði stór kórstevna í Havn, sum heldur fram í dag og sunnudagin. Tað er helst størsta felagskór, sum nakrantíð hevur havt konsert í Føroyum. Tilsamans eru 200 luttakarar frá ymsum kórurum kring landið. Allir kórluttakararnir framføra felags kórsang. Konsertirnar fara fram í Lærarakúlahøllini og seinasta konsertin verður sunnudagin kl. 17. Annars syngja kórsangarnar til guðstænastu í Vesturkirkjuni sunnudagin.

Hetta at halda kórkonsert er ein 15 ára gomul traditió. Hon varð fyrstu ferð í 1967, tá føroyavínurin Karl Clausen var høvudsdirigentur. Hesiferð er tað danski kórleiðarin John Høbye, sum dirigerar kórið. Í samband við vitjan John Høbyes verður eitt skeið í barnakórmetodik hildið fyri sanglærarar.

Annars verður vanlig kórstevnan hildin í Vági í mai mánaði í ár. Tá hevur hvørt luttakandi kórið sine egnu skrá, og ætlanin er at ein islendingur skal koma henda vegin at leggja lag á uppundir kórstevnuna. Hann eitur Jón Stefánsson.

Tað verður annars arbeitt við ætlanum um at stovna eitt »Kórsamband Føroya«. Hetta er neyðugt fyri at føroysk kór kunnu luttaka á altjóða kórstevnunum aðrastaðni. Ein tilik kórstevna verður í Svørki næsta ár undir heitinum »Nordklang«. Somuleiðis verður ein stór altjóða kórstevna í Belgia í ár.

Eiðisvatn og ekið nærhendis er eitt paradís fyri djóra- og plantuliv. Nú skal bygging møguliga gerast um Eiðisvatn, soleiðis, at nógv av hesum náttúrlívi verður oytt heilt, halda náttúrufrøðingar